

DE ZANDLOPER

afgiftekantoor Brussel X

WEMMEL • JAARGANG 10 NR 9 • NOVEMBER 2009 • MAANDELIJKS TIJDSCHRIFT (NIET IN JULI-AUGUSTUS)

UITGAVE VAN GEMEENSCHAPSCENTRUM DE ZANDLOPER EN VZW 'DE RAND'

België - Belgique
P.B. - P.P.
1780 Wemme
BC 3352

10-11 Het Worm speelt beklijvend familieportret

2-3
Jeugdraad deelt
bruistabletten uit

4-5
In zandlopervlucht
door Wemmel:
Neerhoflaan 70

6-7
Anna Van Steenkiste
schittert in Los Zand

14-15
Taalgevoeligheid
in de Rand

Nederlandstalige school blijft in de kou staan

Uit de gemeenteraad van 1 september

Jongeren van de Wemmelse jeugdraad vroegen de gemeenteraad een dringende oplossing voor de belabberde jeugdinfrastructuur. Ze kwamen met zo'n dertig man in fluohesjes naar de gemeenteraad. Daarmee waren alle zitjes op de publieksbanken van de raadzaal bezet.

De leden van de jeugdraad overhandigden alle schepenen en gemeenteraadsleden een pakje met de nieuwe jeugdgid, een folder van de jeugdactiedag en een vitaminebruistablet. Daarmee wilden ze aantonen dat het Wemmelse jeugdwerk bruist van leven, maar de houdbaarheidsdatum van het bruistablet is overschreden. De infrastructuur voor de jeugd is al lang 'over tijd'.

'Vrijwilligers zorgen ervoor dat alles blijft draaien, maar hun bruisend engagement dreigt 'opgelost' te geraken', stellen de jongeren in een pamflet. 'Aangezien de gemeente weigert haar rol voor de Wemmelse jeugd op te nemen door het uitbouwen van een degelijke jeugdinfrastructuur, het actief uitbaten van een jeugddienst en het op poten zetten van een gemeentelijke jeugdraad, doen de Wemmelse jongeren veel zelf. Vzw 'de Rand' ondersteunt ons, maar het administratieve en organisatorische zwaartepunt ligt bij de jeugdige vrijwilligers zelf. Het jeugdcentrum Villa 3s is sinds acht jaar de ontmoetingsplaats voor de Nederlandstalige jeugd in Wommel, met openheid naar de anderstaligen. In het gebouw, dat gehuurd wordt door Jeugdraad Wommel vzw, worden allerhande activiteiten georganiseerd. Ook de werking van Jeugdhuis Barcode en Speelplein 3sje vindt er al jaren plaats. Het gebouw kost de jeugdraad echter handenvol geld aan huur, verwarming, elektriciteit en onderhoud. Villa 3s is het enige alternatief, dus blijft de jeugdraad in de locatie investeren tot er een duurzame oplossing komt. De toekomst van het gebouw is echter onzeker. Nu en dan duiken er berichten op over de verkoop van het gebouw', aldus de jongeren. De jongeren vragen aan het gemeentebestuur om snel en concreet een oplossing te zoeken voor de infrastructurele behoeften van de Wemmelse jeugd. Voor het behandelen van hun agenda-punt hadden de jongeren een verzoekschrift ingediend, maar dat wordt pas op de volgende gemeenteraad behandeld. Gemeenteraadslid Raf De Visscher (WEMMEL) stelde de vraag dan maar

in de variapunten. 'De reden dat de jongeren hier op deze gemeenteraad zijn, is hun bezorgdheid voor de gemeentelijke jeugdinfrastructuur. Ze vragen aan het schepencollege wat er verder zal gebeuren', aldus De Visscher. Gemeenteraadsvoorzitter Bernard Carpriau (LB-MR) antwoordde dat het schepencollege zich bewust is van het probleem van de jeugdinfrastructuur. Jeugdschepen Herman Vander Voorde (WEMMEL, CD&V): 'Het dossier van de huisvesting van de jeugd is op het schepencollege al eens besproken, maar er is nog geen beslissing genomen. Er zijn verschillende plaatsen die in aanmerking komen voor een jeugdlokaal, maar die pistes moeten verder worden onderzocht.' Raadslid Walter Vansteenkiste (WEMMEL) stelde dat het verzoekschrift van de jeugdraad correct was ingediend en vroeg waarom het niet werd behandeld. Bernard Carpriau antwoordde dat het geherformuleerd moet worden en dat het bijgevolg op de volgende gemeenteraad aan bod kan komen.

Minuut stilte

De gemeenteraad hield een minuut stilte voor raadslid Christelle Colier (Intérêts Communaux) die op 2 september na een slepende ziekte op 34-jarige leeftijd is overleden. Ze was leerkracht in het secundair onderwijs en zetelde sinds 2 januari 2007 in de gemeenteraad. Ze was ook voorzitter van de mobiliteitscommissie en zetelde in de vzw Pro Humanitate. Ze was voor IC ook de eerste opvolger in de politieraad. Roberto Galluccio werd aangeduid als eerste opvolger in de politieraad. Eugène Verbist zal het voorzitterschap van de mobiliteitscommissie op zich nemen en Jeannine Sarels zal in de vzw Pro Humanitate zetelen. Op de volgende gemeenteraad van 12 november zal de tweede opvolger van de IC-lijst haar opvolgen als gemeenteraadslid.

Uitspraak over schepen Andries is voorbarig

Het feit dat het schepencollege een kennisneming van een antwoord van provinciegouverneur Lodewijk De Witte van Vlaams-Brabant op de agenda van de gemeenteraad plaatste, zorgde bij de gemeenteraadsliden van WEMMEL voor wrevel. Bernard Carpriau (LB-MR) legde eerst uit waarover de kennisneming gaat: 'Het gaat om een klacht van een burger tegen schepen Chris Andries. Hij zou in het tijdschrift Carrefour (N.v.d.r.: een Franstalig tijdschrift dat opkomt voor de belangen van Franstaligen in de Rand en daarbij de Vlamingen niet spaart) artikels geplaatst hebben. De gouverneur stelt nu dat Andries daar niet voor verantwoordelijk is. Net zo min is Andries volgens de gouverneur verantwoordelijk voor de oprichting van een sport- of cultuurraad in de gemeente. Daarbij gaat het om collegiale beslissingen.' Met die uitleg namen de leden van het kartel WEMMEL geen genoegen. Raadslid Jan Verhasselt (WEMMEL, N-VA): 'Vroeger werd een antwoord van de gouverneur nooit ter kennis gegeven op de gemeenteraad. Als het goed uitkomt voor de schepen, dan kan dat plots wel. Ik vind dit ook veel te voorbarig, want weet schepen Andries misschien niet dat deze zaak nog niet volledig is afgehandeld?'

Raadslid Walter Vansteenkiste (WEMMEL) onderstreepte dat de gouverneur zijn antwoord baseerde op grond van de repliek die het schepencollege en schepen Andries zelf hebben gegeven. 'Er komt zeker nog een staartje aan, want de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Geert Bourgeois (N-VA) moet nu beslissen of er een tuchtprocedure gestart wordt of niet. Het is nogal kort door de bocht om hier plots één antwoord van de gouverneur op een klacht van een privépersoon op de gemeenteraad te plaatsen. Vanaf nu verwacht ik dus dat alle antwoorden van de gouverneur op de agenda worden geplaatst.' Raf De Visscher (WEMMEL) rondde de discussie af door te stellen 'dat het goed is dat er nog wakkere burgers zijn'.

Wie krijgt wat?

Raadslid Walter Vansteenkiste (WEMMEL) legde het terbeschikkingreglement ter stemming. Dat reglement moet bepalen wie in de gemeente welke logistieke ondersteuning op welke basis kan krijgen. Daaronder valt ook het gebruik van de gemeentelijke infrastructuur. Vansteenkiste haalde scherp uit naar het schepencollege. 'Het schepencollege kreeg dertien maanden geleden van de gemeenteraad (toen met een wisselmeerderheid van het Vlaamse kartel WEMMEL en het Franstalige IC) de opdracht om zo'n reglement uit te werken. Dertien maanden is een onwettig lange periode om nu vast te stellen dat het reglement er nog altijd niet is en dus hebben we zelf een reglement geschreven. We vragen aan de gemeenteraad om de administratie de opdracht te geven om dit reglement na te kijken en een afsprakennota te maken.' Schepen Chris Andries (LB), die de opdracht had gekregen om het reglement te schrijven, antwoordde dat drie vierde van de tekst klaar was. 'Het moet wel een reglement zijn waardoor iedereen van de logistieke steun gebruik kan maken', aldus Andries. Na een hele discussie besloot gemeenteraadvoorzitter Bernard Carpriau (LB-MR) om de gemeenteraad vijf minuten te schorsen zodat de LB-lijst overleg kon plegen. Uiteindelijk werd beslist om het reglement op de gemeenteraad van 12 november te bespreken.

Telex

De nieuwe identiteitskaart voor kinderen zal 3 euro kosten, een duplicaat 4 euro. ■ In de vrije basisschool Mater Dei in de Zalighedenlaan gingen dieven aan de haal met een grote hoeveelheid elektronische apparaten. Ze hebben liefst drie uur lang hun gangen kunnen gaan, voor burens - die verdacht lawaai hoorden - de politie belden. ■ Gemeenteraadslid Walter Vansteenkiste (WEMMEL) grapte op de laatste gemeenteraad over het feit dat hij samen met cultuurschepen Chris Andries (LB) 'op schok' is geweest tijdens een officieel bezoek aan zustergemeente Faymonville. Andries antwoordde dat het wel om 'een culturele excursie' ging. ■ De provincie Vlaams-Brabant en Unizo hebben de vrije basisschool Sint-Jozef een speciale erkenning gegeven voor het stimuleren van ondernemerschap en de ondernemingszin van hun leerlingen. ■ Gemeenteraadslid en voorzitter van de Wemmelse vissersclub Louis Belgrado (LB) vroeg op de gemeenteraad om de ingang van het park aan het gemeentehuis vrij te maken van struiken, zodat de vrachtwagen met de levering van forel er door kan. ■ Raadslid Thierry Coomans de Brachène (LB) vroeg zich af wanneer de nieuwe vuilnisbakken worden geplaatst. Schepen Herman Vander Voorde (WEMMEL) antwoordde dat dat voor het einde van het jaar zal gebeuren. ■ Walter Vansteenkiste (WEMMEL) vroeg aan cultuurschepen Chris Andries (LB) of hij een lijst had met de genodigden op de vernissage van de twee kunstenaars de afgelopen maand. 'Ik denk dat die lijst op de cultuurdienst ligt', antwoordde Andries aarzelend, waarop Vansteenkiste zei dat het wettelijk verplicht is om zo'n lijst te hebben. ■ De leerlingen toerisme en hotel van de Campus Wommel stonden op de horecabieurs Horecalife in de Brusselse Tour & Taxis in voor het onthaal en de service. Ze verzorgden er de ondertussen beroemd geworden Nocturne. ■ Ook op het Voedingssalon waren de leerlingen van Campus Wommel nadrukkelijk aanwezig. ■ Op het wegdek van de Brusselsesteenweg was afgelopen maand een groot gat geslagen in het gedeelte tussen de Folletlaan en de Limburg Stirumlaan. Het gat werd veroorzaakt door een lek in de waterleiding, maar is inmiddels hersteld. ■ Door het gat werd de Brusselsesteenweg afgesloten voor alle verkeer en moest de Faymonvillesquare, waar Aquafinwerken aan de gang waren, eerder voor het verkeer worden opengesteld. ■ Wommel heeft er een nieuwe club bij: de Radio Control Model Club. De leden van de club zijn gepassioneerd door de modelbouw van schepen en varen met telegeleide bootjes op de vijver van de sporthal. Info: 0476 95 97 88. JH

In zandlopervlucht door Wemmel (9): Neerhoflaan

'Wonen in het huis van de postmeester'

In de reportagereeks *In zandlopervlucht door Wemmel* trekken we met de zandloper dwars door Wemmel. We tekenen een zandloper op het stratenplan en kloppen onverwacht aan bij huizen die op de route liggen. Onze voorlaatste halte ligt in de Neerhoflaan, waar ik op nummer 70 hartelijk ontvangen word bij Joris Wellens.

Als ik binnenkom in het huis van Joris, weet ik niet tegen wie eerst praten. Zijn kinderen zijn er, met echtgenoten, en kleinkinderen. Een gezellige boel, lieve mensen, een voor een. In een hoek zit Joris in zijn stoel met een kleinkind te spelen. Hij maakt graag even tijd voor een gesprek. Tienenaar Joris leerde zijn vrouw kennen toen ze hostess was op de Wereldtentoonstelling in 1958. Toen ze hun eerste kind kregen, woonden ze aan het Noordstation. 'We wilden graag uit de stad verhuizen, maar toch nog dichtbij blijven wonen. Zo zijn we in Wemmel terechtgekomen', vertelt Joris. Het koppel ging op de Rassel wonen, in het huis van de toenmalige postmeester van Wemmel, meneer De Pauw. 'De Pauw had een nieuw huis gebouwd, maar omdat hij syndicaal afgevaardigde was, werd hij verplicht om in het postkantoor te gaan wonen', weet Joris. 'We huurden het huis van jaar tot jaar, omdat de postmeester hoopte zo snel mogelijk terug in zijn eigen huis te kunnen wonen.'

Blijven

Toen de postmeester terug in zijn huis kon komen wonen, verhuisde het gezin naar de Kam. 'We wilden enorm graag in Wemmel blijven wonen, vooral omdat onze kinderen hier naar school gingen. In de school in de Diepestraat zaten we in de oudervereniging en we hadden veel vrienden gemaakt. Via iemand die graag Vlamingen in Wemmel wilde houden, zijn we op de Kam beland. Daar namen we onze intrek in het huis van architect Draps, het eerste huis dat hij voor zichzelf

ontwierp.’ Later kwam de dochter van de architect in het huis wonen en dus verhuisde het gezin na een vijftiental jaar naar de Neerhoflaan. Joris woont er nu ongeveer vijfentwintig jaar. Zestien jaar geleden verloor hij zijn vrouw. Nu heeft hij een oude vriendin als huisgenote.

‘Ik herinner me nog dat toen we hier kwamen wonen alleen maar veld voor ons lag. Er stonden koeien in de wei en hier rechtover teelde een boer jaarlijks een partij witloof’, mijmert de man.

Artdirector

Joris volgde een opleiding als reclamegraficus in La Cambre (Ter Kameren), in het atelier van Joris Minne. Hij werkte meer dan twintig jaar als artdirector bij Studio Marwell in

Groot-Bijgaarden. ‘Daar ontwierp en bewerkte ik voornamelijk verpakkingen voor tabaksmarken als Belga, Boule d’Or, Caballero, Laurens, Zaïre, Tigra en nog veel meer’, vertelt Joris. Hij werkte daarbij samen met zijn bekende mentor Leo Marfurt. Joris creëerde ook een nieuwe grafische lijn voor de verpakkingen van Janssen Pharmaceutica. Tijdens die intensieve periode gaf hij ook nog eens les in Antwerpen en Brussel.

China

Joris heeft twee zonen, een dochter, twee kleinzonen en drie kleindochters. ‘Het verhaal van mijn oudste zoon Koen is heel interessant. Hij studeerde sinologie in Gent. Na zijn aggregaat vertrok hij met een studiebeurs voor

twee jaar naar het China van Mao. Daar leerde Koen zijn Deense vrouw Mette kennen, die ook sinologe is. Zij moest nog verder studeren en hij besloot haar te volgen naar Denemarken, maar hij vroeg zich af wat hij daar kon betekenen op de arbeidsmarkt.’ Daarop ging Koen volkerenkunde bijstuderen en hij kon een plaatsje bemachtigen als bibliothecaris op de universiteit. ‘Nadat de vrouw die hij verving terugkwam uit zwangerschapsverlof, hoorde hij dat er een plaats vrij kwam aan de universiteit van Oslo. Toen hij er op gesprek ging, kwam hij een oude studiegenoot uit China tegen. Hij vertelde de vriend over zijn plan om in Oslo te komen werken, waarop die vriend hem een aanbod deed. Hij stelde voor om de helft van het huis waar hij woonde onder te verhuren aan Koen en zijn vrouw, en zo geschiedde. Ze wonen er nog steeds.’ De ‘Vikings’ van Joris hebben een vakantiehuis in de Lofoten, maar komen jaarlijks verschillende keren terug naar Brussel en Wemmel. Koen en Mette werken nu allebei aan de universiteit van Oslo. Mette als vicedeken van haar faculteit en Koen als specialist mensenrechten. ‘Hun oudste dochter Sine heeft nu een Noorse verloofde, wiens moeder toevallig een Vlaamse is’, lacht Joris.

Dochter Miek woont op een boog-scheut van haar vader en werkt voor een bekend Brussels advocatenkantoor. Zoon Hans volgde kleinkunst aan Studio Herman Teirlinck en is freelanceacteur en -musicus. Hij treedt nu op in Straatsburg. Zijn vrouw, Alexandra, geeft les in de opleiding film en animatie in Kortrijk. Zij vestigden zich in Brussel.

‘Ik ben geen echte Wemmelaar, in die zin dat ik niet in de petanqueclub zit en niet op café ga’, lacht Joris. ‘Ik spendeer vooral veel tijd met mijn boeken. Dat zijn er heel wat, op vijftig na zou ik niet kunnen zeggen hoeveel ik er wel heb.’ Met een blik op zijn indrukwekkende bibliotheek, komt zo een einde aan een toffe babbel met een man die zijn familie en Wemmel een bijzonder warm hart toedraagt.

Marijke Pots

Joris, onze gastheer, met enkele van zijn kleinkinderen: Hedda (dochter van Koen), Orson en Kahn (zonen van Hans).

Anna Vansteenkiste schittert in Los Zand

Anna Vansteenkiste (10), dochter van Wemmels gemeenteraadslid Walter Vansteenkiste en Els Van Lierde, is deze dagen te zien in de fictiereeks *Los Zand*, die loopt op de openbare zender Eén. Ze speelt er Marie, de dochter van Hilde (Andrea Croonenberghs) en Willem (Koen De Bouw).

Voor wie niet mee is, *Los Zand* is een Vlaamse fictiereeks van dertien afleveringen die grotendeels is opgenomen in Namibië. Daarmee is het de eerste Vlaamse televisiereeks sinds *Kongo* uit 1997 die voor een groot deel in het buitenland werd opgenomen. In de serie trekken drie jonge koppels naar Namibië voor de reis van hun leven. Ze hebben een avontuurlijke road trip door de woestijn voor ogen en laten alles vallen om zich nog een laatste keer aan een onbezonnen en

wild avontuur te wagen voor ze zich definitief settelen. Onderweg komen ze echter voor grote verrassingen te staan.

Behalve de ijzersterke cast, met de terugkeer van Andrea Croonenberghs naar het televisiescherm, reisde er ook professionele omkadering mee naar Namibië. Een van hen was schoonheidsspecialiste en schminkster Els Van Lierde, die instond voor de make-up van de acteurs. Els volgde een opleiding haartooi en schoonheidszorg en werd na een spontane sollicitatie prompt aangenomen bij de VRT. Ze heeft al heel wat producties op haar palmares, ook voor VT4, onder andere met de typetjes van Chris Van den Durpel. Ze stond zelfs op de set van de K3-film. '*Los Zand* was een mooie uitdaging. Ik heb meteen toegezegd. In februari en maart ben ik naar Namibië gegaan voor de opnames en ook in ons land werkte ik mee aan de opnames', zegt Els. 'Op een gegeven moment zochten ze dringend een tienjarig meisje om de dochter van Hilde en Willem te spelen. Er werd niet meteen iemand gevonden en ik vroeg aan mijn dochter Anna of dat niet iets voor haar was', aldus Els.

Een buitenkans

'Ik moest geen twee seconden nadenken', pikt Anna in. 'Zoiets kan je niet alle dagen meemaken en ik ben er meteen voor gegaan. Ik moest op de set mee acteren in een huis in Antwerpen en op de luchthaven van Deurne. Daar kwam mijn papa Willem (Koen De Bouw) terug van Afrika. Ik moest naar hem toelopen en zeggen dat ik hem gemist had. Dat gaf me wel een vreemd gevoel, want ik had Koen De Bouw voorheen nog nooit gezien. Gelukkig is hij wel een vriendelijke man', weet Anna. De opnames waren niet altijd even gemakkelijk. 'In totaal ben ik zeven keer in de serie op het televisiescherm te zien. Het is wel confronterend als je jezelf achteraf op het scherm ziet. Er zijn een aantal moeilijkere momenten geweest. Op een bepaald moment moest ik me kwaad maken op mijn zogenaamde stiefvader en ik moest roepen dat mijn papa tenminste niet zo roept. Dat heb ik twee maal moeten overdoen.' Anna kan zich moeilijk kwaad maken? 'Nee nee, in het echte leven lukt dat zeker wel', poneert ze overtuigend, terwijl haar ouders Walter en Els binnensmonds mee lachen. 'Tijdens het

fameuze telefoongesprek had ik het ook niet makkelijk', gaat Anna verder. 'Ik moest een tekstje binnen een bepaalde tijdspanne kunnen zeggen, zonder dat ik de tekst vergat. Ik moest ook naar een 'plakker' in de kast kijken, zodat de kijkrichting juist was. Ik werd echter steeds afgeleid door een konijn dat in de kast stond. Uiteindelijk hebben ze een konijn op die 'plakker' getekend en toen lukte het wel.'

Leuke cast

Anna kwam goed overeen met de bekende acteurs. 'Koen De Bouw is een vriendelijke man en met Andrea Croonenberghs heb ik tijdens de schmink een leuke babbel gehad. Ik kreeg zelfs complimenten van haar. Mijn nonkel in de reeks, de broer van Willem, die gespeeld wordt door Gert Winckelmans, heeft me zelfs mijn godsdienstles mee helpen instuderen. Ik had 11 op 11 op die toets', glundert Anna. Haar eerste televisie-ervaring zal Anna niet snel vergeten. 'Ik besef heel goed dat je maar weinig kansen krijgt om dit eens mee te maken. Ik mocht ook 'coole' kleren dragen. Mijn vrienden en vriendinnetjes in het zesde leerjaar van de Sint-Jozefsschool vonden het fantastisch. Of ze graag een tweede keer zou willen acteren in een televisieprogramma? Daar moet ze niet lang over nadenken. 'Zeker en vast. En liefst zo snel mogelijk', besluit Anna Vansteenkiste, die ook in het verenigingsleven actief is. Zo is ze al sinds haar zesde aangesloten bij Chiro Wemmel, maar ze volgt ook pianoles, notenleer en dictieles in de Wemmelse Academie voor Muziek, Woord en Dans. In de dictielessen leert ze ook voordragen, wat een enorme troef was bij de opnames van *Los Zand*. Daarnaast is ze ook sportief aangelegd en volgt ze 'ropeskiping', een artistieke vorm van touwtjespringen, in Grimbergen. Wat ze later wil worden? 'Ik wil graag iets met mode doen. Kleding maken voor acteurs of schmink of zo ...' Je mama Els achterna? 'Nee, toch niet, we zullen wel zien', lacht Anna.

Joris Herpol

23e voordrachttoernooi

Davidfonds afdeling
Wemmel-Relegem-Hamme
Zondag 22 november – 14 uur

Het voordrachttoernooi is een jaarlijkse traditie. In 1989 werd het voor het eerst ingericht in de 'oude Zandloper' aan de Zijp als onderdeel van het tweeluik van de Davidfonds-weekends die in onze gemeente op heel wat belangstelling konden rekenen. Het begon heel kleinschalig met tien deelnemers. Toen had niemand durven hopen dat we in 2009 deze activiteit weer zouden mogen aankondigen, voor de 23e keer op rij. Ondertussen hebben honderden kinderen op het podium gestaan, soms zelfverzekerd, vaak met knikkende knieën. Kinderen uit de lagere scholen en de eerste drie jaren van het secundair onderwijs traden op. Alle deelnemers werden steeds beloond met mooie boeken en een diploma. Tientallen mensen steunden het initiatief gedurende al die jaren. We konden rekenen op vele ouders, grootouders en leerkrachten.

In 2000 werd voor het eerst de Nest Jacobsprijs uitgereikt aan diegene die door de jury uitgeroepen werd tot laureaat van het toernooi. Nest Jacobs was gedurende 50 jaar secretaris van onze afdeling en overleed in 1999. Veel kinderen van onze eerste deelnemers hebben intussen met het podium kennis gemaakt. In de scholen wordt spijtig genoeg nog nauwelijks aan poëzie gedaan. Onze waardering gaat zeker uit naar ouders en leerkrachten die onze kinderen blijven motiveren om gedichten te lezen en voor te dragen. Kinderen uit de lagere scholen en leerlingen uit de eerste drie jaren van het secundair onderwijs die belangstelling hebben om met een gedicht of tekst op te treden, worden hartelijk uitgenodigd om hun kunde te tonen. Een eigen gemaakte tekst of gedicht kan ook.

Zondag 22 november belooft opnieuw een echte hoogdag te worden in de Zandloper, want we ontvangen die dag ook Kolet Janssen, een van de bekendste Vlaamse jeugdschrijvers van het ogenblik, die hoge toppen scheert met titels als *Het duivelskind*, *Mijn broer is een orkaan*, *Zonderdag*, *Ik geloof dat ik geloof* en *Filosofie voor kids*. Kolet Janssen kreeg verschillende grote onderscheidingen en haar werken werden vertaald in het Spaans, Chinees, Deens en Duits.

Het inrichten van zulke activiteit is ieder jaar een zware financiële opgave. Daarom doen wij graag een beroep op de steun van mensen die ons initiatief een warm hart toedragen. Zonder geldelijke middelen kunnen we het voordrachttoernooi niet organiseren. Iedereen die 15 euro, de gemiddelde prijs van een goed jeugdboek, of meer overschrijft op rekeningnummer 735-0001840-06 van Davidfonds Wemmel vzw, met de vermelding 'voordrachttoernooi', wordt op de erelijst van beschermleden vermeld. Een kleiner bedrag is natuurlijk ook welkom. Een sympathiek gebaar, waarvoor we je graag nu al van harte bedanken.

Meer info: 02 460 34 52, 0475 98 89 77

Volksdansen met de 'Vaartkapoen'

Volkskunstgroep Speelschaar
Vaartkapoen

We volksdansen met een groepje, gewoon voor ons plezier. Kom liefst met een partner, maar je kan ook alleen komen. Het is een goede lichaamsbeweging en het is nog leuk ook! Iedereen is dan ook van harte welkom, al is het maar om eens te kijken.

Elke woensdagavond van 20.30 tot 22.00 uur
GC de Zandloper

Eetfestijn

Wieler- en Toeristenclub Sportvrienden
van 't Kapelleke Wemmel

Zin in een lekker hapje en een drankje? Of heb je een reuzenhonger? Dan hebben de Sportvrienden goed nieuws. De vereniging organiseert haar eetfestijn en iedereen is van harte welkom.

Wanneer: zaterdag 14 november – 18 tot 22 uur en zondag
15 november – 11.30 tot 16 uur
Waar: zaal SKC, De Raedemaekerlaan, Wemmel

Wijndegustatie en verkoop

Ouderraad Sint-Jozefsschool
Vrijdag 20 november
18.30 tot 22.30 uur
Refter Sint-Jozefsschool

De ouderraad van de Sint-Jozefsschool organiseert voor de derde maal een wijndegustatie en verkoop ten voordele van de verbouwingswerken van de school. Iedereen is van harte welkom vanaf 18.30 uur in de refter van de lagere school om te degusteren en de eigen wijnkelder aan te vullen met de meest bijzondere wijnen. Bestellingen kunnen tijdens de avond zelf of achteraf (tot donderdag 26 november) geplaatst worden.

Info: www.stjozefsschool.be.

Kyoto begint hier!

Jong KAV

Donderdag 19 november - 20 uur

Auxilium

Je huis verwarmen, de televisie aanzetten, het licht aansteken, met de wagen vlug de kinderen naar school brengen: het verbruikt allemaal energie. We verslinden er meer van dan nodig. Zonde, want dat voel je niet alleen in je portemonnee. Het leidt ook tot meer broeikasgassen in de lucht en de verandering van het klimaat. Om daar paal en perk aan te stellen, ondertekende België het Kyoto-protocol. Met dit verdrag kwamen de industrielanden overeen de uitstoot van broeikasgassen tegen 2012 met 5,2 procent te doen dalen ten opzichte van het niveau van 1990.

Jij kunt ook meehelpen. Deze activiteit toont je hoe je zonder al te veel moeite energie kunt sparen. Op een interactieve manier kom je te weten hoe je het energieverbruik in je huishouden kunt verminderen. Dat heeft wel degelijk impact op onze totale CO₂-uitstoot, als je weet dat de huishoudens in Vlaanderen verantwoordelijk zijn voor 15 procent van de CO₂-uitstoot. We gaan na wat de impact is van verwarming en warm water, elektriciteit, mobiliteit en voeding. Je komt te weten wat je kunt doen om te besparen op je energiefactuur, zonder dat je daarom aan comfort hoeft in te boeten. Je krijgt heel wat gebruiksklare tips.

Prijs: 1,50 euro (KAV-leden), 2,50 euro (niet-leden)
Meer info: Hilde Janssens, 02 460 58 71 (vanaf 19.30 uur),
hildejanssens6@hotmail.com of Erika Lot, 02 461 15 84

Wemmelse jeugdraad lanceert jeugdgid

Ben je jong en wil je weten wat er voor jou te beleven valt in Wommel? Haal dan als de bliksem de gloednieuwe jeugdgid in huis! De Wemmelse jeugdraad groepeerde allerhande informatie over het Wemmelse jeugdwerk. Alle verenigingen die deel uitmaken van de jeugdraad worden in de gids vermeld. Zo kom je meer te weten over Chiro, scouts, jeugdraad, speelplein 3sje, Soft Revolution, JH Barcode, Keskiz en Mogen Doen. Ook Villa 3s, MiXXit, de organisator van jongerenworkshops en GC de Zandloper kregen een plekje in de gids. Wil je een exemplaar? Kom dan even naar het onthaal van GC de Zandloper of doe een aanvraag via info@jeugdraadwommel.be. Wie in Wommel naar school gaat, krijgt via die weg een exemplaar mee naar huis.

Lezing-concertreeks

Lezing-concert 2: Haydn

Vrijdag 27 november - 20.30 uur

Op locatie: sacristie abdijkerk Grimbergen

Tijdens drie avonden gaan we telkens dieper in op een compositie. In het eerste deel speelt de artiest zelf en geeft uitleg op een zeer bevattelijke wijze. Een leek in de klassieke muziek krijgt een eerste 'kader' mee en zal meteen de smaak te pakken krijgen. Een muzikkenner geniet van de specifieke benadering van de artiest en de hoogstaande kwaliteit van de uitvoering. In een tweede deel zal het werk in zijn totaliteit worden uitgevoerd. De duur van een lezing-concert is vergelijkbaar met die van een doorsnee klassiek concert. De lezing-concertreeks is een organisatie van CC Strombeek, i.s.m. GC de Zandloper, GC de Oude Pastorie van Kapelle-op-den-Bos, GC de Muze van Meise, Arch'educ Volkshogeschool Halle-Vilvoorde, de Gemeentelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans van Grimbergen en de Stedelijke Academie voor Muziek Woord en Dans van Vilvoorde.

Deel 2: Edding Kwartet

Joseph Haydn - Strijkkwartet in C op 76 nr. 3 (Kaiser)

Opgericht op initiatief van altviolist Paul De Clerck, verenigt het Edding Kwartet vier musici die hun sporen al lang verdiend hebben in de muziekwereld. De leden kunnen rekenen op hun jarenlange ervaring met diverse muziekstromingen, van oude tot hedendaagse muziek. Nu bundelen zij hun krachten om de meesterwerken uit de klassieke periode op een eerlijke manier, en uiteraard op historische instrumenten, opnieuw bij het publiek te brengen.

Met: Baptiste Lopez en Caroline Bayet (viool), Paul De Clerck (altviool), Ageet Zweistra (cello)

Andere concerten in de reeks:

Deel 1: vrijdag 30 oktober, 20.30 uur, sacristie abdijkerk Grimbergen

Boyan Vodenitcharov:

Johannes Brahms – Sonate opus 2 in fis

Deel 3: vrijdag 5 maart 2010, 20.30 uur, sacristie abdijkerk Grimbergen

Het Collectief & Jacqueline Jansen (Sprechstimme): Arnold Schönberg – Pierrot Lunaire

Tickets: 10 euro (kassa/vvk), 8,50 euro (abo) per lezing-concert

© Tine De Wilde

Een familieportret

Het Worm speelt Ritter Dene Vos

'Arlette kende ik van op de set van *Spoed*', vertelt acteur Bert Vannieuwenhuysse. 'Met haar had ik altijd al een goed contact. We leerden Griet kennen toen we samen *Menuet* van Louis Paul Boon op de planken van Het Klokhuis (Antwerpen) brachten. Het klikte. We kregen zin om met zijn drieën iets op te starten, om alles van a tot z te beslissen en niet langer af te hangen van 'verlossende telefoontjes'. Dat idee kreeg concreet vorm na een etentje in Gent. Het Worm was geboren.'

Worm? 'Ja,' glimlacht Bert, 'het klinkt goed en we vonden het een leuke symboliek hebben. Een klein, nederig beestje, maar het levert goed werk en brengt zuurstof in de aardbodem.' Het Worm is in feite de afkorting van Het Wormcollectief van Theatermakers. Dat de drie voor de trailer van het gezelschap, te bekijken op hun website, in de voren van een akker liggen, is dus zeker geen toeval.

Wat te veel is

Waarom kozen de drie, overigens uit televisieseries bekende, acteurs voor hun eerste stuk voor een tekst van de vaak zware, sombere Thomas Bernhard? Deze beroemde en beruchte Oostenrijkse

schrijver is twintig jaar overleden. In zijn testament liet hij bepalen dat zijn toneelstukken tot in 2039 niet in zijn geboorteland mogen worden opgevoerd. En zo gebeurt het ook. 'De teksten van Bernhard zijn eigenlijk niet zo zwaar als bij een eerste lezing lijkt', beweert Bert. 'Ze zijn best grappig. Al gaat het om een schrijnende vorm van humor, dat wel. Als toeschouwer voel je plaatsvervangende schaamte, je vraagt je af hoe mensen elkaar zulke dingen kunnen aandoen.' Bernhard schreef *Ritter Dene Voss* (1984) speciaal voor drie acteurs uit het Weense Burgtheater die zelf die drie namen droegen. 'We hebben samen voor dit stuk gekozen, een soort familieportret dat de relaties tussen twee zussen en een broer

schetst. Het gaat over de onverbreekelijke bloedband die hen bindt, maar hen tegelijkertijd ook definitief tot elkaar veroordeelt. De manier waarop broers en zussen met elkaar omgaan, weerspiegelt vaak een ingewikkelde mix van haat- en liefdegevoelens. Het is erg herkenbaar.' 'Een verhaal over wat te veel is', lezen we op de site van Het Worm. Dene zorgt te veel, Ritter, de jongste dochter, nikst te veel en broer Voss denkt te veel. 'Mijn personage, Voss, wil iets bereiken, de beste zijn. Hij zegt letterlijk: 'We zijn ons leven lang bezig om twee à drie onsterfelijke bladzijden te schrijven.' Daardoor lukt het ons niet om op andere vlakken te functioneren. Ik kan dat vertalen naar mijn eigen leven: aan de ene kant de

drang om als theatermaker verhalen te vertellen en aan de andere de dagelijkse dingen, het gezinsleven.'

Is het aandeel van de drie protagonisten in die driehoeks(wan)verhouding evenwaardig? 'Je kunt even het gevoel krijgen dat de rol van Voss zwaarder doorweegt, omdat hij in het tweede deel een lange tekstpartij heeft, maar ... nee. Elk van de drie probeert op zijn of haar manier, en tegen beter weten in, de macht over de andere twee te veroveren. Daarbij maken ze elkaar kapot.' Tijdens de repetities hoorden we de ruzies inderdaad hoog opblazen! 'Toch komt het nooit helemaal tot een ontploffing. Zonder al te veel prijs te geven, kan ik je vertellen dat de verhoudingen uiteindelijk niet veranderen. Op een bepaald moment denk je: nu is er werkelijk iets fundamenteels overhoop gegooid. En net dan vraagt Dene: 'Koffie?' 'De beste repliek van het stuk', vindt Bert.

Verstikkende cocon

Die onmacht om het tij te doen keren, daarin schuilt net de zwartheid van het stuk. 'Gelukkig wordt het dramatische gebroken door humor. We hebben serieus geschraapt in het oorspronkelijke materiaal, zonder aan de erg sprekende herhalingen in de tekst te raken. Het zinnetje 'Dokter Frege, toch niet Dokter Frege?' dat steeds blijft weerkeren, creëert een komisch effect. Hetzelfde geldt voor de manier waarop ieder zijn eigen idee blijft doordrijven tot in het absurde. En natuurlijk ook voor sommige typische aspecten van de broer-zusrelatie.'

Berts gedachten dwalen af naar *Festen* (een Deense film uit 1998 van Thomas Vinterberg, een van de leden van de Dogma 95-groep). 'Onlangs herlas ik het scenario van die film. Het gaat om een incestverhaal. De vader valt tijdens een familiefeest van zijn voetstuk als zijn oudste zoon hem ervan beschuldigt een van de zussen, die zelfmoord pleegde, seksueel te hebben misbruikt.

Weg is de mooie façade! In *Ritter Dene Voss* is er ook sprake van incest, met beide zussen zelfs. Of hoe pervers de zaken soms wel kunnen lopen.' Of de drie misschien slechts met ingebeeelde problemen of luxeproblemen kampen? 'Het is inderdaad belangrijk om te weten dat het hele gezin zwemt in het geld en tijd te veel heeft. Zo zijn de verwende zusjes allebei actrices in een theater waarvan hun vader 51 % van de aandelen in handen heeft. Ze beslissen zelf wanneer ze spelen en wanneer niet. Het plaatje zou dus wel ideaal kunnen ogen, maar er zitten talloze lelijke barsten in.

In het derde deel begint Voss, heel symbolisch, de meubels te verschuiven. Een fysieke manier om uit te drukken hoe verstikkend die bestaande 'orde' wel is. De drie zitten vast in hun verhoudingen. Ze willen en ze moeten weg, maar iedere vorm van uitweg ontbreekt.' Voor de scenografie denken ze aan iets sobers, iets wat los staat van een al te realistische setting. 'Er zullen ook projecties aan te pas komen. Momenteel werken we er samen met onze coaches aan', aldus Bert. Op de repetitie weerklinkt alvast de *Eroica*, de derde symfonie van Beethoven. Het Worm heeft op meerdere plaatsen aangeklopt om een repetitieruimte te vinden en is bijgevolg erg gelukkig met de stek in de Zandloper. Plannen voor de toekomst zijn er genoeg. Op korte termijn hoopt het gezelschap vooral rond te toeren met zijn eerste 'baby'.

Ingrid Laporte

GC de Zandloper vrijdag 6 november - 20 uur

spel: Griet Desutter, Arlette Sterckx en Bert Vannieuwenhuysse
scenografie: Kurt Vandendriesche
film: Nico Geerts
www.hetworm.be

Expositie Sara Claes

Partout tout part

Woensdag 12-11 tot maandag 7-12

Sara Claes (1980) studeerde fotografie aan het Sint-Lukasinstituut in Brussel. Ze viel toen al op met een bijzondere reeks portretten van haar zus. De kleine stukjes werkelijkheid die Sara Claes op haar eigen manier selecteert en 'capteert', zijn als tranches de vie. Geen grote uitzonderlijkheden, maar ongeunstelde portretten van eenvoudige mensen, met een grote herkenbaarheid. 'Remember when you were little?', vraagt ze aan de toeschouwer. Haar nostalgische ondertoon is wederom impliciet, maar onmiskenbaar aanwezig. Wat getoond wordt, is niet meer of zal er weldra niet meer zijn. Ze registreert wat zij de moeite waard vindt om nog even te bewaren: de naïviteit of de pijn van de jeugd of de poëzie van de kleine dingen. (Ann Geeraerts)

'Haar oog valt op een kleurrijk, vitaal en fris detail (een snoepje of een toefje onkruid) dat bijna ondeugend contrasteert met zijn grijze, soms vervuilde of vervallen omgeving, of op een net levenloos, treurig en zelfs gruwelijk motief (een slapende dakloze, een dode bambi of een afgedankte kerstboom).

Door deze 'objecten', die het perfecte, netjes 'opgekuiste' straatbeeld verstoren, in een close-up uit te vergroten, worden ze als het ware getransformeerd tot metaforen van eenzaamheid, verlatenheid en treurnis. Maar ook gevoelens van schoonheid, onschuld en ontroering komen in je op.

In deze subtiele dualiteit, die het werk vrijwaart van een al te beladen inhoud, is een kritische ondertoon aanwezig die de toeschouwer aanzet tot reflectie. (Liesbeth Decan)

Wat ik vind, is van mij. Altijd gevonden.

Nooit in elkaar gestoken, gevouwen of geduwd.

De wereld wringt zichzelf wel. In vreemde bochten en vormen.

Staat daar, hangt, of ligt dood te wezen.

Het is er, maar beseft niet.

En meestal is het zalig stil.

(Sara Claes)

GC de Zandloper - Fotografiecircuit Vlaanderen

Maandag tot vrijdag van 9 tot 18 uur, `zaterdag van 9 tot 12 uur, zondag gesloten.

De tentoonstelling kan niet bezocht worden op 16 november.

Bart Cannaerts**Ik tel tot tien****Donderdag 12-11**

humor

Tellen tot tien: het is niet iedereen gegeven. De meesten haken af na drie. Sommigen beginnen te twijfelen bij de vijf. Een enkeling haalt de zeven. Er wordt beweerd dat een Tibetaanse monnik ooit aan negen is geraakt. Bart gaat nog verder. Met waarlijke doodsvrechting gaat hij waar nooit eerder iemand kwam. En dat alleen maar om je een fijne avond te bezorgen! Het is geen vanzelfsprekende humor die Cannaerts brengt, maar zodra je in je hoofd de klik hebt gemaakt, voel je als toeschouwer behalve een bevrijdende lach ook een soort slimmigheid opborrelen. 'Het is ons niet duidelijk welke hersensynapsen Bart Cannaerts met elkaar weet te verbinden, maar we hebben ze in het

leven nog maar hoogst zelden moeten gebruiken.' (De Standaard)

20 uur - GC de Zandloper

Tickets: 14 euro (kassa), 12 euro (vvk),
10 euro (abo)

Pokus Pats**Varkens met stress**

theater te gast

Op de boerderij van Frans en Marie is de tijd stil blijven staan. Behalve licht, een stopcontact en een radio is er geen comfort. Een psychotherapeute ontdekt de boerderij en plaatst er vier van haar patiënten. De vier kennen niets van de boerenstiel en al gauw loopt het mis. Ze nemen het niet zo nauw met het leven zonder comfort en halen elektrische toestellen boven die Frans en Marie niet kennen. Marie ziet het wel zitten en droomt van een ijskast. Frans is categoriek: die dingen komen niet op zijn erf! Na een tiental dagen voelen de gasten zich in hun sas, maar Frans geraakt over zijn toeren. Vooral als de vier een plan opzetten om de ijskast te kopen. Ze pakken Frans op zijn zwakste plekken: zijn radio en zijn beesten.

Hilda Vleugels (auteur), Robert De Clerck (regie)

GC de Zandloper

vrijdag 20-11 - 20 uur

zaterdag 21-11 - 20 uur

zondag 22-11 - 15 uur

Tickets: 8 euro (kassa), 7 euro (vvk),

6 euro (abo)

Els de Schepper**Els de Schepper roddelt!****Donderdag 26-11**

humor

Kopergietery & Kabinet K.**Unfold****Vrijdag 27-11**

dans

Drie kinderen staan op de scène. Naast hen een naaimachine, daarachter een danser, daarachter een gitaar met daarachter een muzikant. *Unfold* is als een groot warm nest om zachtjes in groot te worden. Hoe is het om vleugels te krijgen, om te leren vliegen? Over dromen, kijken, verlangen, groeien, worden, niet begrijpen en toch zo gelukkig zijn. Over langzaam leegstromen, zoals tijdens een lange wandeling, tot er alleen maar een voet is voor de andere voet. Een ode aan alles wat leeft en zich ontvouwt. *Unfold* is pure onversneden levenslust voor kinderen vanaf 9 jaar, maar ook een aanrader voor volwassenen.

Joke Laureyns en Kwint Manshoven (choreografie), Kris Van Oudenhove en Kwint Manshoven (scenografie), Mieke Versyp (dramaturgie), Kwint Manshoven en drie kinderen (dans), Niko Hafkenscheid (muziek)

i.s.m. NCRW

19 uur - GC de Zandloper

Tickets: 7,5 euro (kassa), 6 euro (vvk),
5 euro (abo)

Riguelle & Hautekiet

Un premier amour

Zaterdag 28-11

muziek

Toeval bestaat niet. In '62 wordt Jan Hautekiet – dan zeven – smoorverliefd op Isabelle Aubret, die voor Frankrijk het songfestival wint met *Un premier amour*. Datzelfde jaar wordt Patrick Riguelle geboren. Vijf jaar later valt hij voor Aubret tijdens haar volgende passage op het songfestival. In '67 wint ze niet. In 2007 vindt Riguelle de single *Un premier amour* terug tussen zijn oude rommel en een idee groeit. Een songtitel die de volledige lading dekt: de liefde van beide heren voor Aubret, haar lied en het Franse chanson, van Jean Sablon tot Johnny Halliday, van Charles Aznavour over Henri Salvador, Boris Vian en Mistinguette tot Arletty,

Polnareff, Charlebois, Dutronc, Balavoine of Gainsbourg. Een avondje à la française.

Patrick Riguelle (zang, gitaar, mondharmonica), Jan Hautekiet (piano), Chris Peeters (gitaar), Tim Vandenberg (bas)

20 uur - GC de Zandloper

Tickets: 17 euro (kassa), 15 euro (vvk), 13 euro (abo)

Hirokazu Kore-Eda

Still Walking

Vrijdag 13-11

film

In *Still Walking* zoeken een volwassen zoon en dochter, die inmiddels een eigen gezin hebben, hun oude vader en moeder op. In het ouderlijke huis blijkt al snel dat de gezinsleden niet meer hetzelfde zijn als vroeger. Hoewel liefde de familiebanden in stand houdt, broeden geheimen en rancune onder de oppervlakte.

De film is een subtiele en zeer humane familiechroniek. Ogenscheinlijk kleine gebeurtenissen en alledaagse situaties vormen het hart van *Still Walking*, dat slechts één zomerdag bestrijkt en zowel de waarde van familie als de weerzin ertegen portretteert.

Japan, 2008, 114 minuten

Met: Abe Hiroshi, Harada Yoshio, Hayashi Ryôga, Kato Haruko, Kiki Kirin, Natsukawa Yui

20.00 uur - GC de Zandloper

Tickets: 4 euro (kassa), 3 euro (vvk), 12,50 euro (filmstrip met 5 tickets)

Fast Forward

Als ik jou

Maandag 30-11

theater

Jaarlijks maakt Fast Forward een toneelvoorstelling voor anderstalige tieners en volwassenen die Nederlands leren. *Als ik jou* is een wervelende, ontroerende, speelse en interactieve voorstelling waarin cursisten kennismaken met bekende Vlaamse en Nederlandse dichters. Een begeleidend boekje en dvd bevatten, behalve de gedichten uit de voorstelling, ook lesmateriaal dat bruikbaar is voor alle niveaus van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor vreemde talen. De voorstelling is een samenwerking van vzw 'de Rand', de Nederlandse Taalunie en het Instituut voor Levende Talen van de K.U.Leuven.

20.00 uur - GC de Zandloper

Tickets: 7 euro (kassa), 7 euro (vvk), 7 euro (abo)

Nederlandstaligen in Rand gevoeliger voor taalgebruik dan Franstaligen

Ongeveer één derde van de Nederlandstalige inwoners van de Rand stoort zich aan het gebruik van andere talen op openbare plaatsen in hun gemeente, maar slechts een klein deel handelt er ook naar en schakelt niet over naar een andere taal.

Opvallend: oudere Nederlandstaligen zijn gevoeliger voor het respecteren van de taalwetgeving dan jongeren. Dat alles blijkt uit een attitudeonderzoek bij Nederlands- en Franstaligen van Dorien De Mars. Met deze masterproef studeerde ze aan de Vrije Universiteit Brussel af in de letterkunde Nederlands-Frans. Sinds 1995 voert de Vlaamse overheid een eigen beleid voor de Randgemeenten. Het doel is het Nederlandstalige karakter van de Rand te versterken en de integratie van anderstaligen te bevorderen. Via de Wetenschapswinkel en op vraag van vzw 'de Rand' voerde Dorien De Mars (22) uit Meise een onderzoek naar de houding van Nederlandstalige, Franstalige en

tweetalige inwoners van de Rand ten aanzien van het taalgebruik in hun gemeente. 'Ik koos voor Wemmel en Meise', zegt Dorien De Mars. 'Ik heb vooral verenigingen aangesproken om de enquêteformulieren te verdelen. De mensen die de vragenlijst hebben beantwoord, hebben dus een link met een vereniging uit Wemmel of Meise, maar wonen daarom niet noodzakelijk in die gemeenten. Ik maakte geen onderscheid tussen een faciliteitengemeente en een gewone gemeente. Het zou inderdaad interessant zijn om de verschillen in attitude tussen gemeenten met of zonder faciliteiten te onderzoeken, maar daarvoor is meer onderzoek nodig. In het onderzoek dat

ik voerde, werd wel een onderscheid gemaakt tussen Franstaligen, Nederlandstaligen en tweetaligen. Van de 450 enquêteformulieren zijn er 403 terugbezorgd. Van de ingevulde formulieren die bruikbaar waren voor het onderzoek zijn er 62 van Franstalige inwoners (voornamelijk uit Wemmel), 65 respondenten zijn tweetalig en 260 mensen kruisten het Nederlands aan als moedertaal.'

Eerst Vlaming, dan Belg

'Uit het onderzoek blijkt dat het culturele beleid van de Vlaamse overheid een invloed heeft op het identificatieproces van de Nederlandstalige inwoners van de Rand. Zij zien zichzelf in de eerste plaats als Vlaming, pas nadien als Belg. De Franstalige en tweetalige ondervraagden daarentegen beschouwen zichzelf in de eerste plaats als Belg. Vooral de Nederlandstalige inwoners van de Rand zijn gevoelig voor het respecteren van de taalwetgeving en dat heeft mijns inziens te maken met het beleid dat de Vlaamse overheid in de Rand voert. Daar wordt het Nederlandstalige karakter en het Nederlandstalige culturele leven sterk in de verf gezet, zodat de Nederlandstaligen zich ook écht betrokken voelen en zich dus ook Vlaamse Randbewoner voelen.'

'Ongeveer één derde van de Nederlandstaligen stoort zich aan het feit dat er op openbare plaatsen in hun gemeente niet enkel Nederlands wordt gesproken. Vooral de oudere Nederlandstaligen verlangen dat het Nederlands de algemene voertaal is op openbare plaatsen. Als het gaat om situaties waarbij de respondent zelf actief betrokken is, staat zelfs meer dan de helft tot drie vierde van de Nederlandstaligen erop dat de communicatie in het Nederlands verloopt. Toch betekent dat niet dat ze ook altijd naar die principes handelen. Zo verklaart een op de drie toch gewoon over te schakelen naar de andere taal. Er is echter een kleine groep (4 tot 9 procent) die in een dergelijke situatie

de communicatie afbreekt en weggaat. Dat Nederlandstaligen taalgevoeliger zijn, blijkt ook uit het feit dat anderstalige reclame door de helft van de Nederlandstalige respondenten niet wordt gewaardeerd, terwijl de Franstaligen er blijkbaar geen problemen mee hebben. Nederlandstaligen storen er zich ook aan dat plaatsnamen worden vertaald.'

'Ik stelde de concrete vraag wat ze zouden doen als ze in een supermarkt in een andere taal worden aangesproken. Eén derde van de Nederlandstaligen blijft naar eigen zeggen in het Nederlands verdergaan en schakelt dus niet over op het Frans. Van de Franstaligen zal slechts 15 procent naar eigen zeggen zijn eigen taal blijven gebruiken als hij of zij in het Nederlands wordt aangesproken. De plaats waar mensen worden aangesproken, bepaalt mee of men overschakelt naar de andere taal. Zo blijft slechts 6 procent van de Franstaligen op een markt verdergaan in het Frans als ze in het Nederlands worden aangesproken. Dat is heel wat minder dan in een supermarkt', zegt Dorien De Mars.

Meertalig onderwijs

In het onderzoek werden ook vragen gesteld over de houding van Franstaligen en Nederlandstaligen ten aanzien van meertalig onderwijs. 'De Franstalige respondenten zijn haast unaniem voorstander van meertalig onderwijs, terwijl de meningen aan Nederlandstalige kant verdeeld blijven. Wel is er een verschil naar gelang de leeftijd. Nederlandstalige jongeren zijn niet meteen voorstander van meertalig onderwijs, waarbij een deel van de vakken in het Frans of bijvoorbeeld het Engels wordt gegeven. De oudere generatie van 61 tot 95 jaar is dan wel eerder gewonnen voor meertalig onderwijs. Dat heeft volgens mij te maken met het feit dat mensen die het minst talen hebben geleerd er ook het meest voor open staan en het belang inzien van het kennen van meerdere talen. Voor de volledigheid: zowel Nederlands- als Franstaligen vinden dat ze hun moedertaal goed machtig zijn. De Franstaligen schatten de kennis van hun tweede taal wel minder in', verklaart Dorien De Mars.

Taal is politiek

Hoe staat ze zelf tegenover de resultaten van haar onderzoek? 'Het onderzoek is afgerond. Dit was een kleinschalige bevraging die uitgebreid zou moeten worden. Taal is mijns inziens vooral een politiek probleem, waar ook vooral de politiek mee bezig is. Mensen gaan geen ruzie maken met hun bakker of slager. Als de taal van de uitbater van die zaken niet aanstaat, dan gaan ze er gewoon niet.'

Hoe reageert ze zelf als ze in de winkel in het Frans wordt aangesproken? 'Omdat ik letterkunde Nederlands-Frans gestudeerd heb, schakel ik vlot van de ene taal op de andere over. Uit principe zal ik dus niet Nederlands blijven praten. Uit mijn onderzoek is ook gebleken dat tweetaligen niet wakker liggen van de hele taalproblematiek. Als ik vroeg in welke taal ze hun antwoordformulier wilden ontvangen, dan was het antwoord van de tweetaligen vaak 'van die waarvan je er nog over hebt' of 'het maakt niet uit'.'

Joris Herpol

Meer informatie over het Attitudeonderzoek bij Nederlands- en Franstaligen in de Vlaamse Rand rond Brussel, Vrije Universiteit Brussel, 2009, 177 p., vind je op www.docuvlaamserand.be onder de rubriek 'nieuws'.

DE ZANDLOPER is een uitgave van het gemeenschapscentrum de Zandloper en vzw 'de Rand'. De zandloper komt tot stand met de steun van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant.

REDACTIE:

Pieter Ceuleers, Gwennan Dekens, Filip De Mulder, Guido Deschuymere, Frieda Hermans, Joris Herpol, Diana Joppevan Bergeijk, Joris Roesems, Willy Spittaels, Tony Stevaert

EINDREDACTIE

Olivier Constant

Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, olivier.constant@derand.be

HOOFDREDACTIE

Geert Sellschlag, 02 456 97 98, geert.sellschlag@derand.be

REDACTIEADRES

GC de Zandloper, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel

02 460 73 24, info@dezandloper.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Gwennan Dekens,

Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel

VOOR INFO, TICKETS EN RESERVERING

Voor het eigen programma van de Zandloper kan je bij Nadine Poty en Inge Demeestere van het onthaal terecht op de volgende momenten: maandag van 9.00-12.00 uur, dinsdag tot vrijdag van 9.00-12.00 en 13.00-17.00 uur, zaterdag van 9.00-12.00 uur (tijdens de schoolvakanties tot 16.00 uur en op zondag gesloten). Het centrum is gesloten op woensdag 11 november. tel. 02 460 73 24 fax 02 460 55 37

e-mail: info@dezandloper.be

website: www.dezandloper.be

rek.nr. 091-0113148-75

Gelieve bij een overschrijving steeds het reserveringsnummer en de voorstelling te vermelden.

Activiteitenkalender

WANNEER	WIE / WAT	WAAR	INFO
NOVEMBER			
14	10.00 Natuurpunt Haagplantactie	Beverbos	02 461 35 32
17	12.00 Markant Jaarlijks souper	De Norrland	0473 74 83 43
19	20.00 Jong KAV Kyoto begint hier!	Auxilium	02 460 57 71 02 461 15 84
20	18.30 Sint-Jozefschool Wijndegustatie	Sint-Jozefschool	www.stjzefschool.be
	13.30 KAV Sint-Servaas Taarten bakken	GC de Zandloper	02 460 73 09
22	14.00 Davidsfonds Voordrachttoernooi	GC de Zandloper	02 460 34 52
27	9.00 Markant Bloemschikken	GC de Zandloper	0473 74 83 43
29	12.00 Wemmelse Verenigingen Kerstmarkt	GC de Zandloper	

Wemmelse verenigingen, groepen en organisaties die hun activiteiten voor december 2009 bekend willen maken, kunnen dat doen door een omschrijving (wanneer-wie-wat-waar-tel. info) van die activiteiten aan het onthaal van GC de Zandloper te bezorgen vóór 5 november 2009.

Jeugdactiedag: Wemmelse jeugd slaat de handen in elkaar

Iedereen die dacht dat Wommel voor de jongeren een slaapgemeente was geworden, heeft het compleet mis. Op zondag 18 oktober was het gezellig vertoeven op de Jeugdactiedag in GC de Zandloper. Alle jeugdverenigingen zetten een prachtige dag op poten. De Chiro, scouts, Mogen Doen, speelplein 3sje, JH Barcode, onze eigen Soft Revolution en vele anderen zorgden voor een spetterende dag. De kinderen waren welkom vanaf 14 uur. Geen minuut later was het overal koppen lopen. Springkastelen, freakshows, Pipo-Pizza's, Benji-attracties, rodeo, de kinderen wisten niet waar te beginnen. De jeugdorganisaties hadden dan ook hun handenvol. Er werd samen gewerkt, samen gelachen en samen genoten. Het was fantastisch om te zien hoe jong en oud zich amuseerden. De jeugdactiedag was een sterk signaal om nog meer samen te werken in de toekomst en toonde aan dat de jeugd uit Wommel (en omstreken) bruist van energie.

Yannick Schandené, The Soft Revolution